

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Науково обґрунтовано актуальність дослідження даної наукової проблематики з урахуванням викликів сьогодення.

Швидкий темп життя, насичений інформаційний простір, виконання професійної діяльності у складних умовах з ризиком для життя. Ще декілька років тому так би описували виконання професійної діяльності у особливих або навіть екстремальних умовах, але на жаль, у зв'язку з подіями, які відбуваються у нашій країні, такі умови є будь-якої діяльності. І саме наявність зв'язку, інформаційне забезпечення населення, використовуючи можливості засобів масової інформації, віртуального простору, яке було організоване з перших хвилин і до сьогодні є певною підтримкою, координацією, висвітленням подій.

Так само, як відбулась переоцінка цінностей, поглядів у кожної людини, такі зміни торкнулися і інформаційного та віртуального просторів. На жаль, інформаційний інструмент може бути використаний не лише для згуртування, а й для виникнення та поширення сумнівів, невпевненості, якщо це є інформаційною атакою спрямованою на зміну свідомості мас. Слід зазначити, що переживаючи складні події критичність мислення людей зростає. Аналіз наукових праць дозволив визначити, що термін “безпека” ототожнюється не тільки з “відсутністю загроз” , але зі станом, почуттями та переживаннями людей. Перебування у безпеці це відчуття захищеності, упевненості, стабільності, спокою, відсутність тривоги. Інформаційно- психологічна безпека – це стан захищеності людей і населення загалом, від негативних інформаційно-психологічних впливів. До таких впливів належать: маніпулювання свідомістю, дезінформування, спонування до образ,самогубства, тощо. Стан інформаційно-психологічної безпеки дає змогу людині сформувати і відповідно належно застосовувати систему адекватного сприйняття реальності й відношення до неї, оточуючого світу, самого себе.

Ще однією можливістю інформаційного та віртуального просторів є можливість об'єднати, проінформувати, організувати людей з різних міст, країн.

Онлайн – діяльність забезпечила оптимізацію процесів, залучення необхідних фахівців, уникнення логістичних перешкод і безпеку для співробітників. Окремо слід зазначити, що пошук роботи теж може бути здійснений завдяки віртуальним платформам. На виклики подій відреагувало і науково-освітнє середовище, забезпечивши організацію процесів з метою безпеки усіх учасників процесу. Освітній процес - це система науково-методичних, педагогічних та виховних заходів спрямованих на розвиток особистості

шляхом формування та застосування її компетентностей. (відповідно до Ст.13У “Про освіту”). Перехід вищої освіти на дистанційну форму навчання забезпечило оволодіння знаннями та навичками здобувачів вищої освіти у тих містах, населених пунктах, країнах, де вони відчують себе більш безпечно. Оволодіння цифровими, інформаційними технологіями дозволило зробити процес навчання мобільним, диференційованим, індивідуальним і водночас долучити ще більше учасників процесу. Такі заняття характеризуються інтерактивністю, поєднанням індивідуальної та групової роботи, адаптованим матеріалом до якого здобувач може звернутися і ще раз ознайомитися у будь-який зручний для нього час. Розміщувати матеріали наприклад у google classroom можна у вигляді презентацій, надавати тестові завдання для контролю знань, відповідно оцінювати. Так, на початку роботи більшість вчителів, викладачів визначали, що підготовка до занять у дистанційному режимі займає більше часу. А постійна праця за комп’ютером погіршує самопочуття. Але згодом самоорганізація та досвід роботи з цифровими технологіями дозволив оптимізувати певні процеси. Якби переваги не надавали цифрові технології, вони не замінюють викладача, його професійну майстерність, досвід, розуміння та оцінку психологічного стану слухачів. У полі зору викладачів є оцінка переживання стресу здобувачами вищої освіти. Різні травмуючі ситуації по-різному переживаються і можуть мати наслідки згодом, тож увага до кожного, надання своєчасної допомоги зменшить ризики погіршення як фізичного так і психологічного стану. На травмуючу ситуацію можуть виникати наступні реакції: тривожність, емоційний ступор, емоційна байдужість або навпаки болісне реагування на увагу та критику, негативізм, замкненість та дистанціювання, ризиковані вчинки або навпаки надмірні хвилювання за власне життя та життя близьких, роздратованість, заперечення, зниження уваги, скарги на самопочуття, пропуски занять та незасвоєння матеріалу. Зараз надається достатньо інформації для надання першої психологічної допомоги викладачем, який розуміє стан студента, володіє необхідними психологічними знаннями і має досвід, у інших випадках можна за допомогою віртуальної платформи або у реальних умовах залучити до роботи з потерпілою людиною фахівця. Також володіючи цифровими технологіями і психодіагностичним інструментарієм можна визначити зміни у самопочутті та поведінці учасників освітнього процесу та надати рекомендації.

Слід зазначити, що психологічний стан науково-педагогічних працівників теж має бути у полі зору. Забезпечення у режимі онлайн курсу підвищення кваліфікації, проведення науково-практичних конференцій, вебінарів, методологічних семінарів, дозволяють науково-педагогічним працівникам отримати нові ідеї, знання, здійснити обмін досвідом, отримати професійні рекомендації. Це запорука профілактики інформаційного перенавантаження, бо зростає вибірковість. А також профілактика емоційного вигорання, що надає можливість продовжувати якісно та ефективно виконувати професійну діяльність

Література

1.Боднар О.Б. Поняття про зміст права людини на безпеку та його співвідношення з суміжними правами. Форум права. 2011. № 1 С.88-93.

[URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_1_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_1_18)

2.Стратегія інформаційної безпеки.

[URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n14](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n14)